

دیدگاه

شماره: ۷۲۹

تاریخ: ۱۳۹۴/۰۷/۰۶

موضوع: تحلیل آینده نگر تورم تولیدکننده (با تاکید بر بخش صنعت)

توضیح اجمالی:

تحلیل شاخص بهای تولیدکننده از دو جنبه حایز اهمیت است: اول آنکه نشانگر قیمت کالاهای تولیدی (درب کارخانه) است لذا به عنوان جانشینی برای هزینه های بخش تولیدی قابل استفاده است و دوم آنکه شاخص آینده نگر و پیشرو در پیش بینی تورم مصرف کننده می باشد. رشد بالای شاخص بهای تولیدکننده (کل) و رشد شاخص بهای تولیدکننده (گروه صنعت) در سال های اخیر به ویژه طی دوره ۹۲-۱۳۹۰ حکایت از افزایش شدید هزینه های تولید به ویژه در بخش صنعت و کاهش قدرت رقابت پذیری دارد (جدول ۱).

جدول (۱): رشد شاخص بهای تولیدکننده (۱۳۹۰=۱۰۰)

رشد شاخص بهای تولیدکننده (کل)	رشد شاخص بهای تولیدکننده (گروه صنعت)	
۷.۴	۲.۹	۱۳۸۸
۱۶.۶	۲۲	۱۳۸۹
۳۴.۲	۵۴.۳	۱۳۹۰
۳۲.۴	۳۷.۴	۱۳۹۱
۳۴.۵	۳۴.۹	۱۳۹۲
۱۴.۸	۹.۹	۱۳۹۳

مأخذ: بانک مرکزی ج.ا.ا.

گفتنی است روند نزولی رشد شاخص بهای تولیدکننده از سال ۱۳۹۳ شروع شد و طی ماههای ابتدایی سال ۱۳۹۴ نیز تداوم یافته است؛ به گونه ای که رشد شاخص بهای تولیدکننده (کل) و رشد شاخص بهای تولیدکننده (گروه صنعت) طی دوازده ماهه منتهی مرداد ۱۳۹۴ به ترتیب ۱۰.۲ و ۶.۶ درصد بوده است. براساس تحلیل آمارهای مذکور سوال اساسی آن است که رشد دوازده ماهه منتهی به شهریور، مهر و آبان ماه ۱۳۹۴ چه میزان خواهد بود؟

جدول (۲): رشد شاخص بهای تولیدکننده (کل و صنعت) طی پنج ماه اول سال ۱۳۹۴

مرداد	تیر	خرداد	اردیبهشت	فرودین		
۵.۶	۵.۷	۷.۵	۶	۸.۹	هر ماه نسبت به ماه مشابه سال قبل (درصد)	شاخص کل
۱۰.۲	۱۱.۱	۱۲	۱۲.۹	۱۴.۱	دوازده ماه منتهی به هر ماه (درصد)	
۱	۱.۴	۲.۴	۱.۸	۵.۱	هر ماه نسبت به ماه مشابه سال قبل (درصد)	شاخص گروه صنعت
۶.۶	۷.۳	۸.۲	۹	۹.۸	دوازده ماه منتهی به هر ماه (درصد)	

مأخذ: بانک مرکزی ج.ا.ا.

نکات کلیدی:

پیش بینی صورت گرفته براساس مدل کمی طراحی و برآورد شده توسط موسسه مطالعات و پژوهش های بازرگانی در جدول (۳) ارایه شده است. پیش بینی ها نشان می دهد رشد شاخص بهای تولیدکننده طی دوازده ماهه منتهی به شهریور، مهر و آبان ۱۳۹۴ به ترتیب ۹.۸، ۹.۲ و ۸.۸ درصد و رشد شاخص بهای تولیدکننده گروه صنعت نیز ۶، ۵.۳ و ۴.۴ درصد می باشد.

دیدگاه

جدول (۲): پیش بینی رشد دوازده ماهه منتهی به ماههای شهریور، مهر و آبان ۱۳۹۴

رشد شاخص بهای تولیدکننده (کل)	رشد شاخص بهای تولیدکننده (گروه صنعت)	
۹.۸	۶	شهریور
۹.۲	۵.۳	مهر
۸.۸	۴.۴	آبان

مأخذ: محاسبات مطالعه انجام شده در موسسه مطالعات و پژوهش های بازرگانی.

تحلیل روند آتی حاکی از روند نزولی رشد شاخص بهای تولیدکننده و شاخص بهای تولیدکننده گروه صنعت است. تخلیه آثار تورمی تحریم های بین المللی، ثبات نسبی در فضای اقتصاد کلان، ثبات نرخ ارز، کاهش نااطمینانی بازار ارز، رکود نسبی در بازارهای کالا و کاهش تقاضا از جمله مهم ترین عوامل تاثیرگذار بر روند نزولی تورم تولیدکننده و تداوم آن طی ماه های آتی است. در همین رابطه می توان به موارد زیر اشاره داشت:

۱- تداوم روند نزولی شاخص بهای تولیدکننده (به عنوان شاخص آینده نگر برای تورم مصرف کننده) نمایانگر کاهش تورم مصرف کننده در ماه های آتی است به گونه ای که می تواند نویدبخش دستیابی به تورم تک رقمی باشد. در عین حال یکی از دلایل اصلی روند نزولی تورم را باید در سیاست های پولی و مالی انقباضی جستجو کرد که در نتیجه آن شرایط رکودی در اقتصاد ایران به ویژه بخش صنعت تعمیق یافته است. بی تردید تداوم شرایط رکودی می تواند به کاهش ظرفیت های تولیدی و بلا استفاده ماندن آن و در نتیجه عدم دستیابی به اهداف رشد و اشتغال منجر شود. براین اساس ضروری است همسو با اتخاذ سیاست های کاهش تورم؛ سیاست هایی مانند کاهش نرخ سود تسهیلات (توسط سیاست گذاران پولی) در راستای تحرک زایی به بخش تولید اتخاذ شود.

۲- عدم افزایش نرخ ارز اسمی متناسب با تورم های داخلی می تواند قدرت رقابت پذیری تولیدات داخل را کاهش دهد.

۳- رفع تحریم های بین المللی طی ماه های آتی، ترسیم کننده دورنمایی با کاهش بیشتر رشد شاخص بهای تولیدکننده به ویژه در بخش صنعت است که این امر زمینه های لازم برای انتقال پیام ثبات در محیط سرمایه گذاری و جذب سرمایه گذاران خارجی برای ایجاد تحرک و رونق در بخش تولید را بیش از پیش فراهم خواهد کرد.